

МЕТОДИКА ОЦІНКИ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ АТЗТ «ХЕРСОНСЬКИЙ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД»

Анотація. У статті розглянуті такі важливі чинники, як прибутковість підприємства. Проведено фінансовий аналіз на базі конкретного підприємства. Визначено зростання самостійності підприємств в умовах ринку.

Ключові слова: рентабельність, фінансова стабільність, чистий прибуток, активи, власний капітал.

Вступ. Ринкові реформи в Україні поступово знижують обсяги виробництва продукції машинобудування та високотехнологічних галузей і їхньої частки у ВВП. Знизилися темпи розробок та освоєння нових видів продукції в машинобудівній галузі. Відповідно збільшилась частка добувних галузей та галузей початкової стадії переробки сировини.

Основні надії, що покладалися на нову силу економіки – підприємництво – в частині зміцнення конкурентних позицій вітчизняних виробників на несировинних ринках, не виправдалися. Основна іманентна інноваційність підприємств не реалізувалась у ринкових відносинах. Такі свідчення вказують на недоліки діючих економічних механізмів і, перш за все, тих, що стосуються інвестицій та інновацій. Новаційно-інноваційний тип розвитку в сучасній економіці визнаний основним, навіть єдино можливим при зайнятті міцних позицій в умовах збільшення інноваційних товарів і вдосконалення нових видів продукції.

Постановка завдання. Розглянути такий важливий чинник як прибутковість підприємства, який ототожнюється з прибутком і рентабельністю.

Викладення результатів. Визначаючи рентабельність як відносний показник ефективності роботи підприємства, який у загальній формі обчислюється як відношення прибутку до витрат (ресурсів). Рентабельність підприємств має кілька модифікованих форм залежно від того, які саме прибуток і ресурси (витрати) використовують у розрахунках. Передусім розрізняють рентабельність інвестиційних ресурсів (капіталу) і рентабельність продукції, що випускається. Рентабельність підприємства, галузі, інвестиційних ресурсів (капіталу) обчислюється в кількох модифікаціях: рентабельність активів та відповідна рентабельність власного капіталу, рентабельність акціонерного капіталу [1, с. 156].

Розрахунок показників рентабельності АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод» поданий у вигляді табл. 1.

Аналізуючи діяльність АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод», спостерігається збільшення загальної рентабельності активів у 2006 році порівняно з 2005-м на 22,02 % (вона склала 112,49 %), а у 2007 році порівняно з 2006-м – на 13,08 %. У 2006 році порівняно з 2005-м чиста рентабельність активів АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод» збільшилася на 0,24 % і склала 0,27 %, а у 2007 році порівняно з 2006-м – збільшилася на 0,01 %. Оцінюючи рентабельність власного капіталу, можна побачити, що у 2006 році вона на 0,26 % більша, ніж у 2005-му, і становила 0,3 %. У 2007 році порівняно з 2006-м рентабельність власного капіталу збільшилася на 0,01 % і склала 0,31 %. Рентабельність акціонерного капіталу у 2006 році порівняно з 2005-м зросла на 71,28 %. Її величина у 2006 році становила 82,31 % від статутного капіталу. У 2007 році порівняно з 2006-м рентабельність акціонерного капіталу збільшилася на 4,52 % і склала 86,84 % від статутного капіталу підприємства.

Таблиця 1

*Розрахунок показників рентабельності капіталу АТЗТ
«Херсонський електромеханічний завод»*

Показник	Сума, тис. грн				
	2005	2006	2007	2006–2005	2007–2006
1. Прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт послуг), тис. грн	20359,0	25570,9	28995,0	+5211,9	+3424,1
2. Чистий прибуток, тис. грн	8,3	61,9	65,3	+53,6	+3,4
3. Середня вартість активів, тис. грн	22506	22733	23092	+227	+359,1
4. Середня вартість власного капіталу, тис. грн	20608	20670	20766	+61,4	+96,5
5. Статутний капітал, тис. грн	75,2	75,2	75,2	0	0
6. Загальна рентабельність активів, %	90,46	112,49	125,57	+22,02	+13,08
7. Чиста рентабельність активів, %	0,04	0,27	0,28	+0,24	+0,01
8. Рентабельність власного капіталу, %	0,04	0,30	0,31	+0,26	+0,01
9. Рентабельність акціонерного капіталу, %	11,04	82,31	86,84	+71,28	+4,52

Рентабельність продукції характеризує ефективність витрат на її виробництво і збут.

Результати розрахунків показані у вигляді табл. 2.

Таблиця 2

*Розрахунок показників рентабельності продукції
АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод»*

Показник	Сума, тис. грн				
	2005	2006	2007	2006–2005 (+; -)	2007–2006 (+; -)
1. Прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт послуг), тис. грн.	20359,0	25570,9	28995,0	+5211,9	+3424,1
2. Чистий прибуток, тис. грн	8,3	61,9	65,3	+53,6	+3,4
3. Виробнича собівартість продукції, тис. грн	15927,7	19959,9	23606,1	+4032,2	+3646,2
4. Адміністративні витрати, тис. грн	1590,5	1981,1	2586,4	+390,6	+605,3
5. Витрати на збут продукції, тис. грн	0	0	0	0	0
6. Загальна рентабельність продукції, %	116,22	116,54	110,70	+0,33	-5,84
7. Чиста рентабельність продукції, %	0,05	0,28	0,25	+0,23	-0,03

Розглядаючи дані з розрахунків, можна зробити висновок, що невиправдано високий рівень адміністративних витрат, збільшення виробничої собівартості продукції впливають суттєво на рівень рентабельності, що робить підприємство менш привабливим для інвесторів.

Загальна рентабельність продукції АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод» у 2006 році порівняно з 2005-м збільшилася на 0,33 % і склала 116,54 % від чистого прибутку підприємства, а у 2007 році порівняно з 2006-м зменшилася на 5,84 % і становила 110,7 % від чистого прибутку. У 2006 році порівняно з 2005-м чиста рентабель-

ність продукції збільшилася на 0,23 % і склала 0,28 % від чистого прибутку підприємства, а у 2007 році порівняно з 2006-м зменшилася на 0,03 % і у 2007 році становила 0,25 % від чистого прибутку.

Зміна рівня того чи іншого показника рентабельності залежить від зміни економічних та організаційно-технічних факторів виробництва й реалізації продукції (робіт та послуг).

При зниженні прибутковості підприємства зменшується ціна акцій, співвідношення прибутку на акцію та її ціни. Для інвесторів, акціонерів показники прибутковості (рентабельності) підприємства дуже важливі.

Результати розрахунків подано у вигляді табл. 3.

Через те що кількість простих акцій за аналізований період була незмінною, чистий прибуток на акцію змінювався тільки за рахунок чистого прибутку підприємства. У 2006 році АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод» отримав 1,874 грн чистого прибутку на одну просту акцію, що на 1,623 грн більше, ніж у 2005-му.

Таблиця 3

*Розрахунок показників рентабельності акцій
АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод»*

Показник	2005	2006	2007	2006–2005 (+; -)	2007–2006 (+; -)
1. Чистий прибуток, тис. грн	8,3	61,9	65,3	+53,6	+3,4
2. Кількість простих акцій, шт.	33025	33025	33025	0	0
3. Чистий прибуток на акцію, грн	0,251	1,874	1,977	+1,623	+0,103

У 2006 році підприємство отримало 1,977 грн чистого прибутку на одну просту акцію, що на 0,103 грн більше, ніж у попередньому році.

Для здійснення безперервного процесу діяльності підприємство повинно бути фінансово стабільним і незалежним. Фінансова стабільність характеризується системою коефіцієнтів. Оцінка фінансової стабільності АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод» за 2005–2007 роки та результати розрахунків наведені в табл. 4.

Згідно з розрахунками, наведеними в табл. 4, спостерігається збільшення власного капіталу у 2006 році порівняно з 2005-м на 61,4 тис. грн, а необоротних активів – на 7,1 тис. грн. Таке співвідношення змін у складі майна підприємства і джерел його утворення позитивне, оскільки обумовлює збільшення суми власних оборотних коштів на 54,3 тис. грн. У 2007 році порівняно з 2006-м власний капітал підприємства збільшився на 96,5 тис. грн, а необоротні активи – на 209,6 тис. грн. Таке співвідношення змін у складі майна підприємства і джерел його утворення негативне, оскільки обумовлює зменшення суми власних оборотних коштів на 113,1 тис. грн.

Показники, що характеризують стан оборотних коштів підприємства (коефіцієнт маневреності і коефіцієнт забезпеченості матеріальних запасів власними оборотними коштами) у 2006 році порівняно з 2005-м, мають тенденцію до збільшення. Оцінка рівня даних показників на кінець аналізованого періоду приводить до неоднозначного висновку. Незважаючи на те, що значення коефіцієнта маневреності менше від величини, що рекомендується в спеціальній літературі (0,5), сума власних оборотних коштів повністю покриває вартість матеріальних оборотних активів.

Динаміка коефіцієнта постійного активу знаходиться у взаємозв'язку з динамікою коефіцієнта маневреності (виходячи з методики розрахунку даних показників). Тобто зростаючій динаміці коефіцієнта маневреності відповідає спадаюча динаміка коефіцієнта постійного активу (за відсутності довгострокових кредитів і позик). Таким чином,

індекс постійного активу у 2006 році порівняно з 2005-м зменшився, і його рівень у 2006 році вказує на те, що на 1 грн власних джерел припадає 0,54 коп. вартості необоротних активів. У 2007 році порівняно з 2006-м індекс постійного активу збільшився і вказує на те, що на 1 грн власних джерел припадає 0,55 коп. вартості необоротних активів. Коефіцієнт зносу у 2006 році порівняно з 2005-м збільшився на 0,01 пункта і його значення становить 0,47 (при нормі менше 0,5), коефіцієнт реальної вартості майна зменшився на 0,04 пункта і склав 0,63 пункта (при нормі більше 0,5). Це свідчить про великий виробничий потенціал підприємства. У 2007 році порівняно з 2006-м коефіцієнт зносу збільшився на 0,01 пункта. Його значення у 2007 році становить 0,48, коефіцієнт реальної вартості майна не змінився і склав 0,63 пункта.

Таблиця 4

Оцінка фінансової стабільності АТЗТ
«Херсонський електромеханічний завод» за 2005–2007 роки

Показник	2005	2006	2007	A2006–2005 (+; -)	A2007–2006 (+г)
1. Власний капітал, тис. грн...	20608,1	20669,5	20766	+61,4	+96,5
2. Необоротні активи, тис. грн	11243,4	11250,5	11460,1	+7,1	+209,6
3. Власні оборотні кошти тис. грн	9364,7	9419	9305,9	+54,3	-113,1
4. Матеріальні оборотні кошти, тис. грн	8887,4	8239,5	8234,1	-647,9	-5,4
5. Довгострокові кредити й позики, тис. грн	0	0	0	0	0
6. Сума нарахованого зносу, тис. грн	6055,2	6447,7	6946,9	+392,5	+499,2
7. Первинна вартість основних коштів, тис.	13213,4	13597,9	14385,5	+384,5	+787,6
8. Залишкова вартість основних коштів, тис. грн	7158,2	7150,2	7438,6	-8	+288,4
9. Виробничі запаси, тис. грн	7708,4	7083,4	7029,6	-625	-53,8
10. Незавершене будівництво, тис. грн	208,9	183,9	161,8	-25	-22,1
11. Вартість майна, тис. грн...	22505,5	22732,5	23091,6	+227	+359,1
12. Коефіцієнт маневреності власного капіталу (п. 3:п. 1)	0,45	0,46	0,45	+0,01	-0,01
13. Коефіцієнт забезпеченості матеріальних запасів власними оборотними коштами (п. 3:п. 4)	1,05	1,14	1,13	+0,09	-0,01
14. Коефіцієнт постійного активу (п. 2:п. 1)	0,55	0,54	0,55	-0,01	+0,01
15. Коефіцієнт зносу (п. 6:п. 7)	0,46	0,47	0,48	+0,01	+0,01
16. Коефіцієнт реальної вартості майна ((п.8+п.9+п.10) : п. 11)	0,67	0,63	0,63	-0,04	0
17. Коефіцієнт автономії (п. 1:п. 11)	0,92	0,91	0,9	-0,01	-0,01

В умовах розвитку ринкових відносин значно зростає господарська самостійність машинобудівних компаній, що, у свою чергу, передбачає подальше вдосконалення планування їхнього виробництва. У системі планування машинобудівного виробництва особливе місце відводиться визначенню суми прибутку. Нині на підприємствах машинобудівної промисловості прибуток визначається через складання різних прогнозних розрахунків, одна група прогнозних розрахунків відображає суми всіх грошових надходжень, а інша характеризує всі витрати, пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції машинобудівних заводів. На основі проведених розрахунків складаються укрупнені показники, які, з одного боку, характеризують надходження виручки від реалізації продукції та надходження інших грошових коштів, а з іншого – виводиться показник собівартості цієї продукції, і різниця між цими показниками характеризує

прибуток підприємства.

Практика планування прибутку в промислових підприємствах свідчить про те, що в більшості випадків фактично отримана сума прибутку відрізняється від тієї, яка передбачалася на стадії планування. І пов'язано це не з якістю планування прибутку, а зі складністю визначення зовнішнього стану підприємства.

Усе це базується на принципах стабільності, ефективності і пріоритетності розвитку машинобудівної галузі, побудованих на факторах, що впливають на пропорції та ефективність розподілу прибутку. Вони досить різноманітні; різний ступінь інтенсивності їхнього проявлення. Одна група цих факторів визначає передумови до зростання капіталізаційної частини прибутку; інша, навпаки, схиляє управлінські рішення на користь збільшення частки споживаної її частини.

За характером виникнення фактори, що впливають на розподіл прибутку, розділяються на: зовнішні (генеруються зовнішніми умовами діяльності підприємства) та внутрішні (генеруються особливостями господарської діяльності даного підприємства).

За таких умов важливо правильно визначити параметри фінансової стратегії підприємств машинобудування, враховуючи фінансові детермінанти загального процесу розвитку державного підприємства (вартість придбання й використання капіталу; ціни на виготовлювану продукцію; рівень виробничих витрат за програмою розвитку; рівень заробітної плати й обсяг фонду заробітної плати; показники, що характеризують внутрішні можливості підприємства: дохід підприємства, прибуток, амортизація, очікуваний дохід від інвестиційних проектів тощо), фінансову структуру підприємства, форми залучення коштів, способи розміщення й особливості управління, фінансові механізми і фінансові інструменти (фінансові механізми адаптації середовища, інструменти фінансового ринку, внутрішньо фірмові фінансові інструменти).

Чистий прибуток використовують відповідно до статуту підприємства. За його рахунок інвестують виробничий розвиток, виплачують дивіденди акціонерам підприємства, створюють резервні і страхові фонди тощо. Розподіляючи чистий прибуток, необхідно домагатися оптимізації пропорцій між капіталізованою і споживаною сумами його з метою забезпечення, необхідного обсягу інвестицій для виробничого розвитку; необхідної норми дохідності на інвестований капітал власникам підприємства.

Фактори, що впливають на пропорції розподілу прибутку, поділяються на зовнішні і внутрішні [2, с.146].

Проаналізуємо дані про використання чистого прибутку в динаміці і з'ясуємо фактори, що визначають розподіл прибутку АТЗ «Херсонський електромеханічний завод» (табл. 5).

Таблиця 5

*Дані про розподіл чистого прибутку
АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод» за 2005–2007 роки*

Показник	Значення показника				
	2005	2006	2007	$\Delta_{2006-2005}$ (+; -)	$\Delta_{2007-2006}$ (+; -)
1. Чистий прибуток звітного періоду, тис. грн	372,3	330,1	417,1	-42,2	+87,0
2. Розподіл прибутку, тис. грн:					
дивідендні виплати	25,6	61,9	65,3	+36,3	+3,4
У резервний фонд	0	0	0	0	0
на капітальні вкладення (нерозподілений прибуток)	0	0	0	0	0
3. Частка у розподілюваному прибутку, %:					
дивідендних виплат	6,9	18,8	15,7	+11,9	-3,1
прибутку, спрямованого в резервний фонд	0	0	0	0	0
капіталізованого (нерозподіленого) прибутку	0	0	0	0	0

Аналізуючи розподіл чистого прибутку заводу, можна побачити, що у 2006 році на виплату дивідендів використано 61,9 тис. грн, або 18,8 % прибутку, що на 36,3 тис. грн, або на 11,9 %, більше, ніж у 2005 році. Розподіл прибутку в резервний фонд та на капітальні вкладення за аналізований період відсутній.

У 2007 році на виплату дивідендів використано 65,3 тис. грн, або 15,7 % прибутку, що на 3,4 тис. грн більше, ніж у 2006-му. Однак при порівнянні відсоткової частки дивідендних виплат у розподілюваному прибутку можна побачити, що у 2007 році порівняно з 2006-м вона зменшилася на 3,1 % від чистого прибутку. При цьому розподіл прибутку в резервний фонд та на капітальні вкладення за аналізований період відсутній.

Визначимо, наскільки і за рахунок яких факторів змінилася величина основних напрямів використання прибутку. Основними факторами, що визначають обсяг капіталізованого і споживаного прибутку, можуть бути: зміна суми чистого прибутку; зміна частки відповідного напрямку використання чистого прибутку.

$$Відр_i = ЧП \cdot Ч_{Відр_i},$$

де $ЧП$ – зміна суми чистого прибутку;

$Ч_{Відр_i}$ – зміна частки відповідного напрямку використання чистого прибутку.

Таблиця 6

Розрахунок впливу факторів першого рівня на обсяг відрахувань у фонди підприємства

Спрямування розподілу прибутку	Сума чистого прибутку, тис. грн			Частка відрахувань, %			Сума відрахувань, тис. грн			Зміна суми відрахувань, тис. грн					
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	Загальна		у тому числі за рахунок			
										$\Delta_{2006-2005}$	$\Delta_{2007-2006}$	2006-2005		2007-2006	
												ЧП	$Ч_{Відр_i}$	ЧП	$Ч_{Відр_i}$
Капіталізація	372,3	330,1	417,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
До резервного фонду	372,3	330,1	417,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
На виплату дивідендів акціонерам	372,3	330,1	417,1	6,9	18,8	15,7	25,6	61,9	65,3	+36,3	+3,4	-7,9	+44,2	+13,7	-10,3

Аналізуючи вплив факторів першого рівня на обсяг відрахувань у фонди підприємства, можна зробити висновок, що у 2006 році порівняно з 2005-м відрахування за рахунок зміни суми чистого прибутку зменшилися на 7,9 тис. грн, а за рахунок зміни частки чистого прибутку на виплату дивідендів акціонерам сума відрахувань збільшилася на 44,2 тис. грн. При цьому відрахування до резервного фонду та на капіталізацію підприємства відсутні, що значно погіршить привабливість підприємства і його стійкість. У 2007 році порівняно з 2006-м відрахування за рахунок зміни суми чистого прибутку збільшилися на 13,7 тис. грн, а за рахунок зміни частки чистого прибутку на виплату дивідендів акціонерам сума відрахувань зменшилася на 10,3 тис. грн. При

цьому відрахування до резервного фонду та на капіталізацію підприємства за аналізований період відсутні.

За методом абсолютних різниць можна розрахувати, як змінювалася сума відрахувань у відповідний фонд за рахунок:

а) частки відрахувань від чистого прибутку:

$$\Delta \text{Відр}_i = \Delta \text{Ч}_{\text{ВДР}_i} \cdot \text{ЧП}_0;$$

б) суми чистого прибутку:

$$\Delta \text{Відр}_i = \text{Ч}_{\text{ВДР}_i} \cdot \Delta \text{ЧП}.$$

Знаючи фактори зміни чистого прибутку, можна визначити їхній вплив на обсяг спожитого і капіталізованого прибутку. Для цього приріст чистого прибутку за рахунок фактора слід помножити на фактичну частку відповідного спрямування використання прибутку:

$$\Delta \text{Відр}_{\text{Хі}} = \Delta \text{ЧП}_{\text{Хі}} \cdot \text{Ч}_{\text{ВДР}_{\text{і}}}$$

Аналізуючи вплив факторів другого рівня на суму відрахувань у фонди підприємства, можна зробити висновок, що у 2006 році порівняно з 2005-м зміна суми чистого прибутку, спрямованої на виплату дивідендів, за рахунок валового прибутку збільшилася на 1146 тис. грн, за рахунок валових витрат – зменшилася на 1148,5 тис. грн, за рахунок суми амортизаційних відрахувань – зменшилася на 5,5 тис. грн. При цьому відрахування до резервного фонду та на капіталізацію підприємства відсутні.

Порівнюючи 2007 рік з 2006-м, можна побачити, що зміна суми чистого прибутку, спрямованої на виплату дивідендів, за рахунок валового прибутку збільшилася на 807,7 тис. грн, за рахунок валових витрат – зменшилася на 793,5 тис. грн, за рахунок суми амортизаційних відрахувань – зменшилася на 0,5 тис. грн. При цьому відрахування до резервного фонду та на капіталізацію підприємства відсутні.

Аналізуючи показники прибутковості (рентабельності), використаємо три коефіцієнти, найширше застосовувані для визначення ефективності використання активів і управління бізнесом. На особливу увагу при визначенні цих показників заслуговує величина чистого прибутку, що використовується в чисельнику формул коефіцієнтів цієї групи.

Дуже важливий показник для підприємства коефіцієнт чистого прибутку, або рентабельність продажів, що розраховується за формулою:

$$K_{\text{чистого прибутку}} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід}}$$

Результати розрахунків подано у вигляді табл. 7.

Таблиця 7

*Розрахунок коефіцієнта чистого прибутку АТЗТ
«Херсонський електромеханічний завод» за 2005–2007 роки*

Показник	2005	2006	2007	$\Delta_{2006-2005}$ (+; -)	$\Delta_{2007-2006}$ (+; -)
1. Чистий прибуток, тис. грн	8,3	61,9	65,3	+53,6	+3,4
2. Чистий дохід, тис. грн	17736,6	22561,7	27365,5	+4825,1	+4803,8
3. Коефіцієнт чистого прибутку, %	0,047	0,274	0,239	+0,228	-0,036

Таким чином, у 2006 році підприємство АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод» отримало 0,00274 грн чистого прибутку з кожної гривні чистого доходу, або 0,274 %, що на 0,00228 грн, або на 0,228 %, більше, ніж у попередньому році.

У 2007 році підприємство отримало 0,00239 грн чистого прибутку з кожної гривні чистого доходу, або 0,239 %, що на 0,00036 грн, або на 0,036 %, менше, ніж у 2006-му.

Оскільки для цього показника немає стандартних значень, очевидно, що і акціонери, і менеджери компанії зацікавлені в отриманні максимально можливого його значення за умови дотримання бажаного рівня ризику.

Рентабельність активів характеризує рівень чистого прибутку, що генерується всіма активами підприємства, які перебувають у його використанні по балансу. Характеризує, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи для одержання прибутку, тобто який прибуток приносить кожна гривня, вкладена в активи підприємства. Найпоширеніший спосіб її визначення представлено у формулі:

$$ROA = \frac{\text{Чистий прибуток}}{(\text{Активи}_{(\text{на поч. періоду})} + \text{Активи}_{(\text{на кін. періоду})})/2}$$

Результати розрахунків рентабельність активів подано у вигляді табл. 8.

Таблиця 8

*Рентабельність активів АТЗТ
«Херсонський електромеханічний завод» за 2005–2007 роки*

Показник	2005	2006	2007	$\Delta_{2006-2005}$ (+; -)	$\Delta_{2007-2006}$ (+; -)
1. Чистий прибуток, тис. грн	8,3	61,9	65,3	+53,6	+3,4
2. Активи на початок періоду, тис. грн	21922,0	22505,5	22732,5	+583,5	+227,0
3. Активи на кінець періоду, тис. грн	22505,5	22732,5	23091,6	+227,0	+359,1
4. Коефіцієнт рентабельності активів, %	0,009	0,068	0,071	+0,059	+0,003

Аналізуючи рентабельність активів АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод», можна зробити висновок, що підприємство у 2006 році отримало 0,00068 грн з кожної гривні, вкладеної в активи підприємства, або 0,068 %, що на 0,00059 грн, або на 0,059 %, більше, ніж у 2005-му.

У 2007 році підприємство отримало 0,00071 грн з кожної гривні, вкладеної в активи підприємства, або 0,071 %, що на 0,00003 грн, або на 0,003 %, більше, ніж у попередньому році.

Рентабельність власного капіталу (ROE) характеризує рівень прибутковості власного капіталу, вкладеного в підприємство, тобто відображає те, як винагороджуються власники компанії.

ROE дозволяє порівнювати різні компанії. Це універсальний показник для співставлення результативності діяльності різних бізнесів за критерієм відповідності прибутковості очікуванням власників.

Крім того, ROE дає змогу власникам компанії оцінити ефективність роботи менеджменту.

Рентабельність власного капіталу розраховується за формулою:

$$ROE = \frac{\text{Чистий прибуток}}{(\text{Власний капітал}_{(\text{на поч. періоду})} + \text{Власний капітал}_{(\text{на кін. періоду})})/2}$$

Аналізуючи власний капітал АТЗТ «Херсонський електромеханічний завод», можна зробити висновок, що підприємство у 2006 році отримало 0,00068 грн з кожної гривні власного капіталу, або 0,068 %, що на 0,00058 грн, або на 0,058 %, більше, ніж у 2005-му.

У 2007 році підприємство отримало 0,00071 грн з кожної гривні, вкладеної в акти-

ви підприємства, або 0,071 %, що на 0,00003 грн, або на 0,003 %, більше, ніж у попередньому році.

Отже, з огляду на викладене, можна дійти висновку, що динаміка коефіцієнта постійного активу знаходиться в тісному зв'язку з динамікою коефіцієнта маневреності, тобто зростаючому коефіцієнту маневреності відповідає спадаюча динаміка коефіцієнта постійного активу. Дослідження 2006 року показали, що на 1 грн власних джерел припало 0,55 коп., коефіцієнт зносу збільшився на 0,01 коп. В умовах ринку більше зростає самостійність підприємств, що, у свою чергу, дає можливість самостійно вдосконалювати управління прибутковістю підприємств машинобудування, враховуючи всі фактори, чинники впливу на амортизаційну політику, зовнішні фактори, і створювати стратегію управління прибутковістю підприємств.

Література

1. Фінансові результати діяльності підприємств України за 2001–2008 роки [Електронний ресурс] / Держкомстат України, 1998–2008. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Смит М. Тренинг уверенности в себе / М. Смит. – СПб. : Речь, 2005. – 256 с.

Summary. So important conditions as the enterprise's profitability are discussing in this article. Financial analysis of the base of the concrete enterprise has been made. The rise of the enterprise's self-dependence in the conditions of the market has been determined.

Keywords: profitability, financial stability, net profit, private investment.

Стаття надійшла до редакції 23.10.2009